

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

- **1.1 Productidentificatie**
- **Handelsnaam: L 2920 HÄRTER**
- **1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Toepassing van de stof / van de bereiding** Hardingsmiddel
- **1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant/leverancier:**
WAKOL GmbH
Bottenbacher Str. 30
66954 Pirmasens
thomas.wieland@wakol.de +49 (0)6331 8001 144
- **inlichtingengevende sector:** Afdeling driftssikkerhed
- **1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:**
Tijdens de normale openingstijden: Afdeling driftssikkerhed; +49 (0) 6331 8001 144
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum.
Telefoonnummer (Spoednummer) 030-274 8888
Uitsluitend bestemd om artsen te informeren bij accidentele vergiftigingen

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

- **2.1 Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

GHS02 vlam

Flam. Liq. 2 H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

GHS08 gezondheidsgevaar

Resp. Sens. 1 H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken.

GHS07

Eye Irrit. 2 H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

Skin Sens. 1 H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken.

STOT SE 3 H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG**

Xn; Sensibiliserend

R42/43: Kan overgevoeligheid veroorzaken bij inademing of contact met de huid.

Xi; Irriterend

R36: Irriterend voor de ogen.

F; Licht ontvlambaar

R11: Licht ontvlambaar.

R67: Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

(Vervolg op blz. 2)

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 1)

· **Classificatiesysteem:**

De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.

· **2.2 Etiketteringselementen**

· **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

· **Gevarenpictogrammen**

GHS02 GHS07 GHS08

· **Signaalwoord** Gevaar

· **Gevaaraanduidende componenten voor de etikettering:**

aromatic polyisocyanate

ethylacetaat

tolyliedeendiisocynaat

· **Gevarenaanduidingen**

H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken.

H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken.

H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

· **Veiligheidsaanbevelingen**

P210 Verwijderd houden van open vuur - niet roken.

P241 Explosieveilige elektrische/ventilatie-/verlichtings- apparatuur gebruiken.

P261 Inademing van nevel/damp/spuitnevel vermijden.

P280 Beschermende handschoenen / oogbescherming dragen.

P303+P361+P353 BIJ CONTACT MET DE HUID (of het haar): verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Huid met water afspoelen/afdouchen.

P305+P351+P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.

· **Aanvullende gegevens:**

Bevat isocyanaten. Kan een allergische reactie veroorzaken.

· **2.3 Andere gevaren**

· **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**

· **PBT:** Niet bruikbaar.

· **zPzB:** Niet bruikbaar.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

· **3.2 Chemische karakterisering: Mengsels**

· **Beschrijving:** Mengsel van oplosmiddelen met toevoegingen

· **Gevaarlijke inhoudstoffen:**

(Vervolg op blz. 3)

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 2)

CAS: 141-78-6 ethylacetaat

25-<50%

EINECS: 205-500-4 Xi R36; F R11
R66-67

 Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336

Isocyanat

25-<50%

 Xn R20; Xi R36; Xn R42; F R11
R66

 Flam. Liq. 2, H225; Resp. Sens. 1, H334; Acute Tox. 4, H332; Eye Irrit. 2, H319

· **aanvullende gegevens:**

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

· **4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

· **Na het inademen:** Voor verse lucht zorgen.

· **na huidcontact:** Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.

· **Na oogcontact:**

Ogen met open ooglid een aantal minuten onder stromend water afspoelen en dokter raadplegen.

· **Na inslikken:** Geen braken teweegbrengen en onmiddellijk medische hulp.

· **4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten**

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

· **5.1 Blusmiddelen**

· **Geschikte blusmiddelen:**

CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal bestrijden of met schuim, dat tegen alcohol bestand is.

· **blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal

· **5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**

Bij verhitting of brand is het ontstaan van giftige gassen mogelijk.

· **5.3 Advies voor brandweerlieden**

· **speciale beschermende kleding:**

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

· **6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**

Voor voldoende ventilatie zorgen.

Ontstekingsbronnen verwijderd houden.

Bij inwerking van dampen/stof/aërosol adembeveiliging gebruiken.

· **6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen:**

Mag niet in riolering of afvalwater terechtkomen.

Bij indringen in de bodem is de bevoegde instantie te waarschuwen.

· **6.3 InsluTINGS- en reinigingsmethoden en -materiaal:**

Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, zuurbinder, universele binder, zaagmeel) opnemen.

Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.

(Vervolg op blz. 4)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 3)

- **6.4 Verwijzing naar andere rubrieken**
Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

- **7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.
Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
- **7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Op een koele plaats bewaren.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
Beschermen tegen bevriezing.
- **7.3 Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **8.1 Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**
Het produkt bevat geen relevante hoeveelheden van stoffen, die met betrekking tot de werkplaatsen, qua grenswaarden gecontroleerd moeten worden.
- **DNEL's**

141-78-6 ethylacetaat

Dermaal DNEL 37 mg/kg/day (consumer (long-term))

63 mg/kg/day (workwr (long-term))

Inhalatief DNEL 734 mg/m³ (consumer (short-term))367 mg/m³ (consumer (long-term))1468 mg/m³ (workers (short-term))734 mg/m³ (workwr (long-term))**26471-62-5 tolylideendiisocynaat**Inhalatief DNEL 0,14 mg/m³ (workers (short-term))0,035 mg/m³ (workwr (long-term))

- **PNEC's**

141-78-6 ethylacetaat

PNEC 0,26 mg/l (freshwater)

0,026 mg/l (sea water)

0,125 mg/l (sediment (sea water))

1,25 mg/l (sediment (freshwater))

650 mg/l (purification plant)

(Vervolg op blz. 5)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 4)

26471-62-5 tolylideendiisocyanaat

PNEC 0,013 mg/l (freshwater)

0,00125 mg/l (sea water)

>1 mg/kg (soil)

>1 mg/l (STP)

· **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.· **8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling**· **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**· **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**

Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.

· **Ademhalingsbescherming:** Bij goede ventilatie niet noodzakelijk.· **Handbescherming:**

Preventieve bescherming van de huid door gebruik van een huidbeschermingsmiddel wordt aanbevolen.

Veiligheidshandschoenen

· **Handschoenmateriaal** Butylrubber· **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**

De precieze penetratietijd kunt u te weten komen bij de handschoenfabrikant; houd er rekening mee.

· **Oogbescherming:** Bij het omgieten is het gebruik van een veiligheidsbril aan te bevelen.**RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen**· **9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**· **Algemene gegevens**· **Voorkomen:****Vorm:**

Oplossing

Kleur:

Kleurloos

· **Reuk:**

Karakteristiek

· **Toestandsverandering****Smelpunt/smeltbereik:**

Niet bepaald.

Kookpunt/kookpuntbereik:

75 °C

· **Vlampunt:**

-4 °C

· **Ontstekingstemperatuur:**

460 °C

· **Zelfonsteking:**

Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.

· **Ontploffingsgevaar:**

Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.

· **Ontploffingsgrenzen:****onderste:**

2,1 Vol %

bovenste:

11,5 Vol %

· **Stoomdruk bij 20 °C:**

98,7 hPa

· **Dichtheid bij 20 °C:**1,035 g/cm³ (EN ISO 2811-1)· **Oplosbaarheid in/mengbaarheid met:****Water:**

Gehydroliseerd.

· **Oplosmiddelgehalte:****VOC**

62,50 %

· **9.2 Overige informatie**

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

-NE-

(Vervolg op blz. 6)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 5)

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

- **10.1 Reactiviteit**
- **10.2 Chemische stabiliteit**
- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.
- **10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties** Reactie met alcohol, aminen, zuren en logen in water.
- **10.4 Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten:** Gevaar voor vorming van toxische pyrolyseproducten.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

- **11.1 Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit**
- **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**
 - 141-78-6 ethylacetaat**

Oraal	LD50	4100 mg/kg (mus)
		4934 mg/kg (konijn)
		5620 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>20000 mg/kg (konijn)
Inhalatief	LC50/8h	58 mg/l (rat)
 - 53317-61-6 aromatic polyisocyanate**

Oraal	LD50	>5000 mg/kg (rat)
-------	------	-------------------
 - 26471-62-5 tolylideendiisocyanate**

Oraal	LD50	>5110 mg/kg (rat) (OECD RL 401)
Dermaal	LD50	>9400 mg/kg (konijn) (OECD RL 402)
Inhalatief	LC50/1h	0,47 mg/l (rat) (OECD RL 403)
	LC50/4h	0,107 mg/l (rat) (OECD RL 403)
- **Primaire aandoening:**
- **Huidcorrosie/-irritatie** Geen prikkelend effect.
- **Ernstig oogletsel/oogirritatie** Prikkeling
- **Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid**

Kan overgevoeligheid veroorzaken door inademen bij langdurige blootstelling.
- **Aanvullende toxicologische informatie:**

Het produkt vertoont op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen van de EG voor toebereidingen in de laatste geldige redactie de volgende gevaren:

Schadelijk

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

- **12.1 Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:**
 - 141-78-6 ethylacetaat**

EC10/18h	2900 mg/l (Pseudomonas putida)
EC50/48h	3300 mg/l (Scenedesmus subspicatus)
	717 mg/l (Daphnia magna)
LC50/48h	333 mg/l (Leuciscus idus)

(Vervolg op blz. 7)

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 6)

LC50/96h 230 mg/l (Pimephales promelas)

53317-61-6 aromatic polyisocyanate

EC50 >10000 mg/l (herleefd slijk)

26471-62-5 tolylideendiisocyanaat

EC50/3h 3230 mg/l (Skeletonema costatum)

EC50/48h 12,5 mg/l (Daphnia magna)

EC50/96h >100 mg/l (herleefd slijk)

LC50/96h >100 mg/l (Danio rerio)

· **12.2 Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **12.3 Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **12.4 Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **Verdere ecologische informatie:**

· **Algemene informatie:**

Waterbezwaarlijkheid (NL) 11: Weinig schadelijk voor water levende organismen.

Gevaar voor water klasse 1 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water klein

Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.

· **12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**

· **PBT:** Niet bruikbaar.

· **zPzB:** Niet bruikbaar.

· **12.6 Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

· **13.1 Afvalverwerkingsmethoden**

· **Aanbeveling:** Moet onder inachtneming van overheidsbepalingen een speciale behandeling ondergaan.

· **Europese afvalcatalogus**

07 00 00 AFVAL VAN ORGANISCHE CHEMISCHE PROCESSEN

07 01 00 afval van bereiding, formulering, levering en gebruik (BFLG) van organische basischemicaliën

07 01 04 overige organische oplosmiddelen, wasvloeistoffen en moederlogen

· **Niet gereinigde verpakkingen:**

· **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

· **14.1 VN-nummer**

· **ADR, IMDG, IATA**

UN1173

· **14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN**

· **ADR**

1173 ETHYLACETAAT

· **IMDG, IATA**

ETHYL ACETATE

· **14.3 Transportgevarenklasse(n)**

· **ADR, IMDG, IATA**

· **klasse**

3 Brandbare vloeistoffen

· **Etiket**

3

(Vervolg op blz. 8)

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 7)

- **14.4 Verpakkingsgroep:** II
 - **ADR, IMDG, IATA**
 - **14.5 Milieugevaren:**
 - **Marine pollutant:** no
Neen
 - **14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Waarschuwing: Brandbare vloeistoffen
 - **Kemler-getal:** 33
 - **EMS-nummer:** F-E,S-D
 - **14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet bruikbaar.
 - **Transport/verdere gegevens:**
-
- **ADR**
 - **Beperkte hoeveelheden (LQ)** 1L
 - **Uitgezonderde hoeveelheden (EQ)** Code: E2
Grootste netto hoeveelheid per binnenverpakking: 30 ml
Grootste netto hoeveelheid per buitenverpakking: 500 ml
 - **Vervoerscategorie** 2
 - **Tunnelbeperkingscode** D/E
-
- **IMDG**
 - **Limited quantities (LQ)** 1L
 - **Excepted quantities (EQ)** Code: E2
Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml
Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml
 - **VN "Model Regulation":** UN1173, ETHYLACETAAT, 3, II

RUBRIEK 15: Regelgeving

- **15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**
- **SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen**
geen der bestanddelen staat op de lijst.
- **SZW-lijst van mutagene stoffen**
geen der bestanddelen staat op de lijst.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Vruchtbaarheid**
geen der bestanddelen staat op de lijst.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Ontwikkeling**
geen der bestanddelen staat op de lijst.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Borstvoeding**
geen der bestanddelen staat op de lijst.
- **Nationale voorschriften:**
- **Gevaarklasse v. water:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 11: Saneringsinspanning B
WGK 1 (D) (Zelfclassificatie): weinig gevaarlijk voor water.
- **VOC:**
- **VOC (EU):** 646,9 g/l
- **15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

(Vervolg op blz. 9)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 01.07.2015

Versienummer 1

Herziening van: 01.07.2015

Handelsnaam: L 2920 HÄRTER

(Vervolg van blz. 8)

· Relevante zinnen*H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.**H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.**H332 Schadelijk bij inademing.**H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken.**H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.**R11 Licht ontvlambaar.**R20 Schadelijk bij inademing.**R36 Irriterend voor de ogen.**R42 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij inademing.**R66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.**R67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.***· Blad met gegevens van de afgifte-sector afd. bedrijfsveiligheid.****· contact-persoon: Dr. Thomas Wieland****· Afkortingen en acroniemen:***ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals**EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances**ELINCS: European List of Notified Chemical Substances**CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)**VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)**MAL-Code: Måleteknisk Arbejdshygiejnisk Luftbehov (Regulation for the labeling concerning inhalation hazards, Denmark)**DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)**PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent**Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2**Acute Tox. 4: Acute toxicity, Hazard Category 4**Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2**Resp. Sens. 1: Sensitisation - Respirat., Hazard Category 1**Skin Sens. 1: Sensitisation - Skin, Hazard Category 1**STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3*